

آموزه های زرتشت

کلید واژه: زرتشت ، اسلام ، گفتار نیک، کردار نیک، پندار نیک
پرسش: آیا کامل تر از سه آموزه: **گفتار نیک ، کردار نیک و پندار نیک** ، چیزی هست؟
پاسخ:

فهرست مندرجات

- ۱ - سفارش اسلام به کردار نیک
- ۲ - برتری اسلام بر سایر ادیان
- ۳ - عنایت ویژه اسلام به گفتار، کردار و پندار نیک
- ۳.۱ - پندار نیک در اسلام
 - ۳.۱.۱ - از کلام امام صادق(ع)
 - ۳.۱.۲ - در گفتار حضرت مسیح
- ۳.۲ - گفتار نیک در اسلام
 - ۳.۲.۱ - از کلام امام علی(ع)
 - ۳.۲.۲ - تعبیر اعمال صالح در گفتار نیک
- ۴ - پانویس
- ۵ - منبع

سفارش اسلام به کردار نیک

این سه آموزه جامع‌ترین و زیباترین سخن است که از طرف تمام ادیان و از جمله اسلام پذیرفته شده است. اسلام به مسلمانان سفارش کرده و فرمان داده است که از کارهای بد فاصله بگیرند و به کردار نیک رو آورند و سخن درست و حکیمانه بر زبان جاری کنند، حتی در اندیشه خود گناه نکنند.
قرآن می‌فرماید: "قولوا للئاس حسناً؛ [۱] سخن نیک به مردم بگویید" و در آیه‌ای دیگر نه تنها سفارش به بالاتر از آن فرموده است: "ادفعْ بالتی هی أحسن فإذا الذی بینک و بینہ عداوة کأَنَّه ولیٌّ حمیم؛ [۲] همواره به نیکوترین وجهی پاسخ ده، تا کسی که میان تو و او دشمنی است چون دوست مهربان تو گردد".

برتری اسلام بر سایر ادیان

در مورد پندار نیک نیز سخن‌های بسیاری دارد که به تفصیل بیان خواهیم کرد، اما پیش از آن یادآور می‌شویم که آنچه اسلام را بر سایر ادیان و از جمله دین زرتشتی برتری داده است، صرفاً بیان گفتار نیک، پندار نیک و رفتار نیک نیست، بلکه مصادیق آنها را نیز بیان کرده است. سخن بالا اگر چه زیباترین سخن است، اما بار معرفتی چندانی ندارد، یعنی بیان نمی‌کند که گفتار، پندار و رفتار نیک چه چیزهایی است یا چه چیزهایی باید باشد.
حتی اگر هیچ دینی برای ما بیان نمی‌کرد که به دنبال کردار، پندار و گفتار نیک باشیم، خرد و فطرت انسانی، متوجه و آگاه به آن بوده، آدمی به صورت فطری به دنبال نیکبختی است، نیز در صدد دستیابی به سعادت است و میدانند که خوشبختی تنها در سایه نیکبختی‌ها است اما این که نیکبختی چیست، چگونه باید انتخاب کند، از چه راه‌هایی به آنها دست یابد، موانع راه رسیدن به آنها چیست و چه چیزهایی در تقویت آنها مؤثر است و صدها سؤال مانند این مطرح می‌شود. طبیعتاً دینی که می‌تواند به این سؤالات پاسخ صحیح و دقیق ارائه دهد، کامل‌ترین دین شناخته می‌شود.
یک دین کامل، هم از جهت آموزه‌ها و هم از جهت برنامه زندگی باید کامل و جامع باشد، تا دین کامل محسوب شود. جامعیت، بالندگی، همسویی با فطرت و خرد، از شاخصه‌های مهم موفقیت یک دین محسوب می‌گردد. پاسخگویی به نیاز انسان‌ها، داشتن برنامه‌های جامع و کاربردی نیز از ویژگی‌های کامل بودن یک دین هستند.

عنایت ویژه اسلام به گفتار، کردار و پندار نیک

بنابر این در دین اسلام، این سه عنصر (گفتار، کردار و پندار نیک) به طور ویژه مورد عنایت و توجه قرار گرفته که برخی از موارد آن را بیان می‌کنیم.

← پندار نیک در اسلام

در دین اسلام پندار نیک (که مهم‌ترین مؤلفه آن نیت پاک است) مورد توجه ویژه قرار گرفته است.
نیت مؤمن از عمل او بهتر است و نیت کافر از عمل او بدتر است... [۳] [۴] [۵]

← از کلام امام صادق(ع)

امام صادق(ع) فرمود: "دوزخیان به این دلیل باید همیشه در دوزخ به سر برند که نیت‌های آنان این بود که اگر برای همیشه در دنیا بمانند، خدا را معصیت کنند، و بهشتیان به این جهت برای ابد در بهشت می‌مانند که نیت‌های آنان این بود که اگر همیشه در دنیا زنده باشند، خدا را اطاعت کنند". [۶]
از سوی دیگر اسلام انسان‌ها را از فکر و اندیشه گناه بر حذر داشته است. امام صادق(ع) فرمود: "مؤمن گاهی اندیشه گناه را می‌کند و همان سبب می‌شود که از روزی محروم گردد"

← در گفتار حضرت مسیح

در حدیثی از حضرت مسیح آمده است: "موسی بن عمران به شما دستور داد که زنا نکنید و من به شما امر می‌کنم که فکر زنا را نیز به خاطر نیاورید، زیرا کسی که فکر گناه کند، مانند کسی است که در عمارت زیبا آتش روشن کند که در این صورت دود آتش خانه را تباه می‌کند، اگر چه خانه هم نسوزد" [۷]

← گفتار نیک در اسلام

اسلام در گفتار و تعامل با دیگران نیز همگان را به گفتار نیک سفارش کرده و از بهره‌گیری القاب زشت برحذر داشته است: "ای کسانی که ایمان آورده‌اید، با القاب زشت و نا پسند یکدیگر را یاد نکنید." [۸]

← از کلام امام علی(ع)

امام علی(ع) فرمود: "اجملوا فی الخطاب تسمعوا جمیل الجواب؛ [۹] زیبا سخن گوئید تا پاسخ زیبا بشنوید" نیز: "از گفتن سخن زشت بپرهیز که دل را پر از خشم و کینه کند." [۱۰]

← تعبیر اعمال صالح در گفتار نیک

اسلام به زن و شوهر نیز سفارش کرده است که در گفتار از واژه‌های محبت‌آمیز بهره‌گیرند. اسلام همگان را به کردار نیک سفارش کرده که از آن به عنوان اعمال صالح یاد شده است. از سوی دیگر اسلام انسان‌ها را از گناه و مفسد و ناهنجاریها برحذر داشته و ثواب و عذاب الهی را مبتنی بر اعمال صالح و غیر صالح کرده است. در قرآن میخوانیم: "ومن یؤمن بالله ویعمل صالحاً یدخله جنتاً، [۱۱] هر کس ایمان به خدا و کردار نیک داشته باشد، برای او بهشت است." همچنین: "فمن یمثل مثقال ذرّة خیراً یره و من یمثل مثقال ذرّة شراً یره؛ [۱۲] پس هر کس به وزن ذره‌ای نیکی کرده، آن را میبیند و هر کس به وزن ذره‌ای بدی کرده باشد، آن را می‌بیند."

پانویس

- ↑ بقره (۲) آیه ۸۳
- ↑ فصلت (۴۱) آیه ۲۴
- ↑ صحیح مسلم، ج ۲، ص ۱۰۳
- ↑ بحارالانوار، علامه مجلسی، ج ۶۷، ص ۲۰۹
- ↑ اصول کافی، شیخ کلینی، ج ۲، ص ۸۴
- ↑ بحار الانوار، علامه مجلسی، ج ۶۷، ص ۲۰۹
- ↑ بحار الانوار، علامه مجلسی، ج ۱۴، ص ۲۳۱
- ↑ حجرات (۴۹) آیه ۱۱: «...وَلَا تَتَّبِعُوا بِالْأَلْقَابِ بَیْسَ الْأَسْمِ الْقُسُوفَ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ یَتُبْ فَأُولَئِکَ هُمُ الظَّالِمُونَ»
- ↑ غرر الحکم و درر الکلم، عبدالواحد تمیمی، شرح آقا جمال، ج ۲، ص ۲۶۶
- ↑ غرر الحکم و درر الکلم، عبدالواحد تمیمی، شرح آقا جمال، ج ۲، ص ۲۹۸
- ↑ طلاق (۶۵) آیه ۱۱
- ↑ زلزال (۹۹) آیه ۷ و ۸

منبع

سایت مرکز ملی پاسخگویی به سوالات دینی

رده‌های این صفحه : ادیان و مذاهب | زرتشت | مقایسه ادیان